

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

заступник ректора ХНАДУ

професор _____ Гладкий І. П.

«___» грудня 2016 року

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	<u>Розробка управлінських рішень</u>
підготовки	<u>бакалавра</u>
галузі знань	<u>0306 «Менеджмент і адміністрування»</u>
напряму підготовки	<u>030601 «Менеджмент»</u>

(шифр за ОПП - ВПП 3)

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: кафедрою менеджменту.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: асистент кафедри менеджменту Величко Яна Іванівна.

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри менеджменту. Протокол № _____ від «__» грудня 2016 р.

Завідуючий кафедрою менеджменту
доктор економічних наук, професор _____ Криворучко О. М.

“ ___ ” _____ 2016 року

«Узгоджено»

Декан факультету управління та бізнесу
доктор економічних наук, професор _____ Дмитрієв І. А.

“ ___ ” _____ 2016 року

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «*Розробка управлінських рішень*» складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів з галузі знань 0306 – «Менеджмент і адміністрування», напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент», за освітньо-кваліфікаційним рівнем – бакалавр.

1. Мета, предмет та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни є: підготовка фахівців до професійної діяльності з питань управління на сучасних підприємствах, шляхом формування у фахівців цілісного погляду та концептуальних уявлень про найбільш важливі управлінські процеси, до числа яких відноситься розробка та реалізація управлінського рішення.

1.2. **Предметом** вивчення навчальної дисципліни є принципи розробки та прийняття управлінських рішень в різних сферах управлінської діяльності, пов'язаних з економікою та автомобільним транспортом.

1.3. **Основні завдання** навчальної дисципліни - формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок розробки, прийняття і реалізації управлінських рішень.

1.4. По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

- роль і місце управлінських рішень в системі менеджменту;
- взаємозв'язок управлінських рішень з організаційною ієрархією;
- методологію та організації процесу розробки управлінського рішення;
- типологію управлінських рішень;
- умови та фактори якості управлінських рішень;
- цільову орієнтацію управлінських рішень;
- структурування управління організаційними системами;
- можливості використання принципів централізації, децентралізації та організаційного потенціалу для розробки ефективних управлінських рішень;
- технології процесу розробки управлінських рішень;
- прийоми розробки та реалізації управлінських рішень в умовах невизначеності і ризику;
- основні прийоми боротьби з ризиками;
- особливості прийняття управлінських рішень на автотранспорті;
- критерії оцінки ефективності управлінських рішень;
- способи контролю реалізації управлінських рішень;

уміти:

- класифікувати управлінські рішення;
- аналізувати і описувати складні ситуації;
- ставити досяжні цілі;
- правильно визначати і характеризувати проблему;
- визначати параметри проблеми;
- використовувати різні критерії при розробці варіантів досягнення мети;

- виконувати аналіз альтернатив дій;
- оцінювати можливі наслідки прийнятих рішень для працівників, споживачів, організації в цілому;
- здійснювати структурування проблеми;
- моделювати процес розробки управлінських рішень;
- здійснювати побудову вирішального дерева альтернатив для багатокритеріальної задачі вибору оптимального шляху досягнення поставленої мети;
- застосовувати нові інформаційні технології для розробки управлінських рішень;
- оцінювати економічну та соціальну ефективності системи управління організацією;

мати уявлення про:

- якість управлінських рішень;
- вплив невизначеностей зовнішнього середовища на процес розробки та реалізації управлінських рішень;
- вибір критеріїв для оцінки ефективності управлінських рішень;
- відповідальність за прийняті управлінські рішення.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна вивчається після вивчення дисциплін «Статистика», «Інформаційні системи і технології», «Менеджмент», «Операційний менеджмент», «Право» і передуює вивченню дисциплін «Планування діяльності підприємств», «Управління персоналом», «Економіка праці на автомобільному транспорті».

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна (дистанційна) форма навчання
Кількість кредитів - 5 Кількість годин - 150	вибіркова	
Семестр викладання дисципліни	4	5
Вид контролю:	іспит – 30 годин	
Розподіл часу:		
- лекції (годин)	32	8
- практичні, семінарські (годин)	-	6
- лабораторні роботи (годин)	16	-
- самостійна робота студентів (годин)	72	106
- курсовий проект (годин)	-	-
- курсова робота (годин)	-	-
- розрахунково-графічна робота (контрольна робота)	-	+

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Теоретичні основи розробки управлінських рішень

Тема 1. Етапи розвитку науки про управлінські рішення

Тема 2. Функції рішень в методології та організації управління

Тема 3. Типологія управлінських рішень

Тема 4. Умови та фактори якості управлінських рішень

Тема 5. Аналіз впливу зовнішнього та внутрішнього середовища на розробку та реалізацію управлінських рішень

Розділ 2. Методичні основи розробки управлінських рішень

Тема 1. Моделі, методологія й організація процесу розробки управлінського рішення

Тема 2. Цільова орієнтація управлінських рішень

Тема 3. Аналіз альтернатив

Тема 4. Прийоми розробки й вибору управлінських рішень в умовах невизначеності та ризику

Тема 5. Ефективність рішень

Тема 6. Контроль реалізації управлінських рішень

Тема 7. Управлінські рішення та відповідальність

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Базова

1. Василенко В.А. Теорія і практика розробки управлінських рішень / Василенко В.А. – К.: ЦУЛ, 2003. – 420 с.

2. Голубков Е.П. Технология принятия управленческих решений / Голубков Е.П. – М.: Издательство «Дело и сервис», 2005. – 544 с.

3. Ивасенко А.Г. Разработка управленческих решений / Ивасенко А.Г., Никонова Я.И., Плотникова Е.Н. – М.: КноРус, 2011. – 168 с.

4. Прийняття управлінських рішень: [навч. посіб./за ред. Є.Ю. Петруні]. – К.: Центр учбової літератури, 2011. - 216 с.

5. Фомин Г.П. Математические методы и модели в коммерческой деятельности / Фомин Г.П. – М.: Финансы и статистика, 2005. – 616 с.

Допоміжна

6. Балдин К.В. Управленческие решения / Балдин К.В., Воробьев С.Н., Уткин В.Б. – М.: Дашков и Ко, 2012. – 496 с.

7. Бирман Л.А. Управленческие решения / Бирман Л.А. – М.: Дело, 2008. – 208с.

8. Бражко Е.И. Управленческие решения / Бражко Е.И., Серебрякова Г.В., Смирнов Э.А. – М.: Издательство РИОР, 2006. – 325 с.

9. Внукова Н.М. Економічна оцінка ризику діяльності підприємств: проблеми теорії та практики / Н.М. Внукова, В.А. Смоляк – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2006. – 184 с.

10. Глущенко В.В. Управленческие решения: социологические, прогнозные, плановые, экспериментальные исследования / В.В. Глущенко, И.И. Глущенко. – ООО НПЦ «Крылья», 2005. – 251 с.

11. Друкер П. Ф. Эффективное управление. Экономические задачи и оптимальные решения / Друкер П. – М.: ФАИР-ПРЕСС, 2002. – 288 с.

12. Карпова С.В. Управленческие решения / Карпова С.В., Данилова О.В., Фирсова И.А. – М.: Юрайт, 2012. – 400 с.

13. Кузьмина Т.И. Управленческие решения / Кузьмина Т.И. – М.: МГОУ, 2012. – 340 с.
14. Лагоша Б.А. Оптимальное управление в экономике / Лагоша Б.А. – М.: Финансы и статистика, 2004. – 195 с.
15. Лафта Дж.К. Управленческие решения / Лафта Дж.К. – М.: Центр экономики и маркетинга, 2002. – 304 с.
16. Литвак Б.Г. Управленческие решения / Литвак Б.Г. – М.: Московская Финансово-Промышленная Академия, 2012. – 448 с.
17. Лукичева Л.И. Управленческие решения / Л.И. Лукичева, Д.Н. Егорычев. – М.: Омега-Л, 2011. – 384 с.
18. Малин А.С. Исследования систем управления / А.С. Малин, В.И. Мухин. – М.: Издательский дом ГУ ВШЭ, 2004. – 400 с.
19. Мишин В.М. Исследование систем управления / Мишин В.М. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2009. – 527 с.
20. Мусин М.М. Управление экономическими интересами / Мусин М.М. – М.: Гардарики, 2006. – 297 с.
21. Панфилова А.П. Мозговые штурмы в коллективном принятии решений / Панфилова А.П. – М.: Флинта, 2007. – 320 с.
22. Прохоров Ю.К. Управленческие решения / Ю.К. Прохоров, В.В. Фролов. – СПб.: ГУ ИТМО, 2011. – 136 с.
23. Ременников В.Б. Управленческие решения / Ременников В.Б. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2005. – 351 с.
24. Рогожин С.В. Теория организации / С.В. Рогожин, Т.В. Рогожина. – М.: «Экзамен», 2006. – 213 с.
25. Рогожин С.В. Исследование систем управления / С.В. Рогожин, Т.В. Рогожина. – М.: Экзамен, 2006. – 319 с.
26. Рогожин С.В. Информационные технологии и реструктуризация рынка услуг / С.В. Рогожин, Б.А. Юдин. – М.: Красные ворота, 2006. – 134 с.
27. Саак А.Э. Разработка управленческого решения / А.Э. Саак, В.Н. Тюшняков. – СПб.: Питер, 2007. – 272 с.
28. Смирнов Э.А. Разработка управленческих решений / Смирнов Э.А. – М.: 2004. – 271 с.
29. Управление качеством и реинжиниринг организаций / [З.С. Абутидзе, Л. Н. Александровская, В.Н. Басс и др.]. – М.: Логос, 2003. – 356 с.
30. Управленческие решения. Технология, методы и инструменты / П.В. Шеметов, В.В. Радионов, Л.Е. Никифорова, С.В. Петухова. – М.: Омега-Л, 2011. – 400 с.
31. Урубков А.Р. Методы и модели оптимизации управленческих решений / А.Р. Урубков, И.В. Федотов. – М.: Дело АНХ, 2011. – 240 с.
32. Фатхутдинов Р.А. Управленческие решения / Фатхутдинов Р.А. – М.: ИНФРА - М, 2005. – 278 с.
33. Эддоус М. Методы принятия решений / М. Эддоус, А. Стэнсфилд. – М.: Аудит, 1997. – 591 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://rada.gov.ua>
2. <http://www.economic.ua>
3. <http://pidruchniki.ws/menedzhment/>
4. <http://www.cfin.ru/>

4. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Засобами діагностики з дисципліни є тестовий контроль та виконання контрольних робіт по кожному розділу, а в кінці семестру – екзаменаційна робота. Підсумкова оцінка знань з навчальної дисципліни визначається як середньозважена оцінка результатів засвоєння окремих розділів за згодою студента.

Розробник програми: асистент кафедри менеджменту _____ Я. І. Величко

Примітки:

1. Програма навчальної дисципліни визначає її місце і значення у процесі формування фахівця, її загальний зміст, знання та уміння, які набуває студент у результаті вивчення дисципліни. Програма навчальної дисципліни містить у собі дані про обсяг дисципліни (у годинах та кредитах), перелік тем та видів занять, дані про підсумковий контроль тощо.

2. Програма навчальної дисципліни розробляється відповідною кафедрою у 2-х екземплярах на 5 років і затверджується до 30 серпня: 1 екземпляр – у навчальний відділ; 2-екземпляр залишається на кафедрі.

Форма в редакції ХНАДУ затверджена наказом ректора за №___ від __.06.2015 р.